TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2005. gada 31. maijā *

Lieta C-438/02

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Stockholms tingsrätt* (Zviedrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2002. gada 29. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2002. gada 4. decembrī, krimināllietā pret

Krister Hanner.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*] (referents), K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši Ž. P. Puisošē [*J.-P. Puissochet*], R. Šintgens [*R. Schintgen*], N. Kolnerika [*N. Colneric*], S. fon Bārs [*S. von Bahr*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*],

ģenerāladvokāts F. Ležē [*P. Léger*],
sekretāre M. Muhika Arsamendi [*M. Múgica Arzamendi*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2004. gada 20. janvārī,

* Tiesvedības valoda — zviedru.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Hannera [*Hanner*] vārdā — I. Foresters [*I. Forrester*], *QC*, Dž. Kiliks [*J. Killick*], *barrister*, A. Šulcs [*A. Schulz*], *Rechtsanwalt*, L. Hiljemarks [*L. Hiljemark*] un R. Olofsons [*R. Olofsson*], *advokater*, un A. K. Petersone [*A.-K. Pettersson*], *juris kandidat*,

— Zviedrijas valdības vārdā — A. Kruse [*A. Kruse*], pārstāvis,

— Nīderlandes valdības vārdā — H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*], pārstāve,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — L. Strēma [*L. Ström*] un H. Stēvlbeks [*H. Støvlbæk*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2004. gada 25. maijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz EKL 28., 31. un 43. panta interpretāciju.

2 Šis lūgums tika iesniegts krimināllietas pret Hanneru ietvaros sakarā ar Zviedrijas tiesisko regulējumu, kas atļauj mazumtirdzniecībā tirgot zāles tikai *Apoteket AB* (turpmāk tekstā — "*Apoteket*").

Atbilstošās tiesību normas

Valsts tiesiskais regulējums

3 Atbilstoši *Lag (1996:1152) om handel med läkemedel m.m.* (1996. gada likuma Nr. 1152 par zāļu tirdzniecību) 4. pantam Zviedrijā recepšu un bezrecepšu zāļu mazumtirdzniecību var veikt tikai valsts vai juridiskas personas, uz kurām izšķirošā ietekme pieder valstij. Valdība nosaka juridiskās personas, kuras var veikt šāda veida tirdzniecību, kā arī tirdzniecības noteikumus.

4 Šī likuma 5. pants paredz izņēmumu no šī noteikuma attiecībā uz dažu zāļu pārdošanu mazumtirdzniecībā slimnīcām, ārstiem un veterinārārstiem. Šāda veida tirdzniecību var veikt citi uzņēmēji, ja tiem ir licence vairumtirdzniecībai.

5 *Lag om handel med läkemedel* 6. pants paredz, ka ir jānodrošina racionāla zāļu sadale, lai garantētu drošu un iedarbīgu zāļu pieejamību.

6 Minētā likuma 11. pants paredz, ka likuma 4. panta pārkāpšana ir sodāma ar naudas sodu vai brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem.

7 *Läkemedelslag* (1992:859) (1992. gada likuma Nr. 859 par zālēm) 1. pants nosaka, ka "zāles" ir jebkura viela, kas paredzēta cilvēkiem vai dzīvniekiem slimību vai slimību simptomu profilaksei, diagnozei, ārstēšanai vai mazināšanai vai kas ir paredzēta līdzīgiem mērķiem.

8 Saskaņā ar šī likuma 5. pantu zāles var pārdot tikai tad, ja ir saņemta licence to izplatīšanai, ko piešķir kompetentā Zviedrijas iestāde vai citas dalībvalsts iestāde, kuras izdoto licenci ir atzinusi Zviedrija.

9 Zviedrijas valdība vai *Läkemedelsverket* (kompetentā iestāde zāļu kontroles jomā), kurai valdība ir piešķīrusi attiecīgas pilnvaras, var nolemt, ka kādas zāles ir piešķiramas tikai ar recepti vai pēc kompetentās personas, kura var izrakstīt zāļu receptes, rīkojuma, ja to prasa veselības aizsardzības iemesli.

10 Principā recepšu zāles subsidē valsts (subsidētās zāles), bet bezrecepšu zāles netiek subsidētas (nesubsidētās zāles).

Piemērošanas pasākumi

11 Kopš 1970. gada Zviedrijas valdība ir uzticējusi zāļu mazumtirdzniecību *Apoteksbolaget AB* un vēlāk — tās tiesību pārņēmējai *Apoteket*, uz kuru attiecas pamata prāvas fakti.

12 *Apoteket* atbilstoši Zviedrijas tiesībām ir bezpeļņas akciju sabiedrība, kuras vadību galvenokārt veido valsts politiķi un ierēdņi. Saskaņā ar iesniedzējtiesas lēmumu Zviedrijas valstij pieder 2/3 no sabiedrības pamatkapitāla.

13 *Apoteket* pati neimportē zāles, bet iepērk tās no ražotajiem Zviedrijā vai diviem vairumtirgotājiem — *Kronans Droghandel* un *Tamro*. Abi vairumtirgotāji tiek izmantoti kā zāļu piegādes centri *Apoteket*, un tie paši neveido savu tirdzniecības politiku.

14 Attiecībā uz tirdzniecības tīklu no iesniedzējtiesas norādēm izriet, ka *Apoteket* rīcībā ir aptuveni 800 aptieku, kuras tai pieder un kuras tā vada. Šo aptieku atrašanās vietu nosaka *Apoteket* ciešā sadarbībā ar vietējām institūcijām un veselības aizsardzības iestādēm. Lauku apgabalos *Apoteket* izmanto aptuveni 970 *Apoteksombud* (farmācijas pārstāvjus), kurus tā kontrolē. Tie ir privāti uzņēmēji, parasti — vietējie pārtikas tirdzniecības uzņēmumi, kas izsniedz pircējiem recepšu zāles un var tirgot arī dažas bezrecepšu zāles. Farmācijas pārstāvju krājumi ir *Apoteket* īpašums, un preču piedāvājumu nosaka *Apoteket* reģionālais direktors kopā ar vietējiem veselības aizsardzības dienestiem. Visbeidzot, laikā, kad notika pamata prāvas faktiskie apstākļi, *Apoteket* pa telefonu tirgoja bezrecepšu zāles.

15 Saskaņā ar 1996. gada 20. decembra līgumu starp Zviedrijas valsti un *Apoteket* (turpmāk tekstā — "1996. gada līgums"), kas bija spēkā laikā, kad notika pamata prāvas faktiskie apstākļi, *Apoteket* pienākumi bija:

— cieši sadarbojoties ar veselības aizsardzības dienestiem, organizēt valsts mēroga zāļu izplatīšanas sistēmu, kas būtu piemērota vietējiem apstākļiem un atbilstu drošas, racionālas un efektīvas zāļu piegādes prasībām;

— tirdzniecības vietu izveides un aprīkošanas politikā ievērot patērētāju intereses;

— uzturēt zāļu krājumus un pietiekamas piegādes spējas, lai apmierinātu veselības aizsardzības sistēmas leģitīmās prasības;

— visīsākajā laikā piegādāt visa veida recepšu un bezrecepšu zāles;

— nodrošināt, lai zāļu iepirkumi radītu pēc iespējas mazākas izmaksas gan izplatīšanas sistēmā, gan citās jomās;

— piekopt vienādas cenas principu visā teritorijā, subsidēto zāļu cenu nosakot zāļu Cenu komitejai un nesubsidēto zāļu cenu nosakot pašai *Apoteket*, lai tā gūtu taisnīgu atlīdzību par saviem ieguldījumiem;

— nepārtraukti censties īstenot racionalizāciju un ražošanas uzlabojumus; kā arī

— neatkarīgi no ražotājiem sniegt saviem klientiem informāciju.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

16 Zviedrijas iestādes ir uzsākušas kriminālvajāšanu pret Hanneru kā ģenerāldirektoru *Bringwell International AB*, kas ir atbilstoši Zviedrijas tiesībām izveidota sabiedrība un kas pieder norvēģiem un zviedriem. Šī sabiedrība no 2001. gada 30. maija līdz 27. jūlijam izplatīja divpadsmit *Nicorette Plåster* (plāksteru) un *Nicorette Tuggummi* (košļājamās gumijas) iepakojumus, pārkāpjot Zviedrijas tiesību normas, kas atļauj tirgot zāles mazumtirdzniecībā tikai *Apoteket* (turpmāk tekstā — "attiecīgās tirdzniecības normas pamata prāvā"). Šīs preces ir uzskatāmas par bezrecepšu zālēm *Lag om handel med läkemedel* izpratnē.

17 Aizstāvoties Hanners norādīja, ka minētās tiesību normas rada valsts monopolu, pārkāpjot EKL 28., 31. un 43. pantu.

18 Rodoties šaubām par attiecīgo tirdzniecības normu pamata prāvā saderību ar Kopienu tiesībām, *Stockolms tingsrätt* [Stokholmas pirmās instances tiesa] nolēma apturēt tiesvedību lietā un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Valsts līmenī pastāv autonoma zāļu kontroles un licencēšanas sistēma, lai garantētu zāļu kvalitāti un novērstu zāļu kaitīgo iedarbību. Turklāt dažas zāles var izsniegt tikai pret licencētu ārstu izsniegtām receptēm. Vai šādos apstākļos EKL 31. pants iestājas pret tādiem valsts tiesību aktiem, kas nosaka, ka zāļu mazumtirdzniecību var veikt tikai valsts vai juridiska persona, uz kuru izšķirošā ietekme pieder valstij un kuras mērķis ir apmierināt vajadzību pēc drošām un iedarbīgām zālēm?

2) Vai, ievērojot pirmajā jautājumā norādīto, EKL 28. pants iestājas pret pirmajā jautājumā minētajiem tiesību aktiem?

3) Vai, ievērojot pirmajā jautājumā norādīto, EKL 43. pants iestājas pret pirmajā jautājumā minētajiem tiesību aktiem?

4) Vai, atbildot uz pirmo līdz trešo jautājumu, samērīguma princips iestājas pret pirmajā jautājumā minētajiem tiesību aktiem?

5) Izvērtējot pirmo līdz ceturto jautājumu, kādas būtu sekas, ja tā saucamās "brīvā pārdošanā esošās" zāles [bezrecepšu zāles] pilnībā vai daļēji tiktu atbrīvotas no valsts tiesībās noteiktās prasības, ka zāļu mazumtirdzniecību var veikt tikai valsts vai juridiska persona, uz kuru izšķirošā ietekme pieder valstij? "

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

19 Pirmajā jautājumā iesniedzējtiesa pēc būtības jautā, vai EKL 31. panta 1. punkts iestājas pret normām, kas paredz tādas ekskluzīvas mazumtirdzniecības tiesības kā pamata prāvā minētās.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

20 Hanners un Komisija uzskata, ka attiecīgās tirdzniecības normas pamata prāvā rada diskriminējošu valsts monopolu, kas ir pretrunā EKL 31. pantam.

21 Pamatojot savu viedokli, Hanners norāda, ka izvēles sistēma, kas balstās uz pieprasījuma iespējamo attīstību, būtiski apgrūtina jaunu bezrecepšu zāļu ieviešanu aptieku un farmācijas pārstāvju krājumos un plauktos.

22 Attiecībā uz noteiktu zāļu veidiem, kā, piemēram, deguna pilieni un zāles pret saaukstēšanos un galvassāpēm, lielākā daļa preču aptieku plauktos ir ražota Zviedrijā, vai tās ir ražojuši uzņēmumi, kuriem ir cieša saikne ar Zviedriju, vai arī tās piedāvā Zviedrijas uzņēmumi.

23 Viņš vēl piebilst, ka tirdzniecības vietu skaits nav pietiekams un aptieku darba laiki ir ļoti īsi.

24 Turklāt Hanners norāda, ka attiecīgās tirdzniecības normas pamata prāvā nav balstītas uz sabiedrisko interešu iemesliem, jo ekskluzīvas tiesības nav vajadzīgas un, jebkurā gadījumā, tās ir nesamērīgas, jo šīs tiesību normas attiecas ne tikai uz recepšu, bet arī bezrecepšu zālēm.

25 Komisija uzskata, ka attiecīgās tirdzniecības normas pamata prāvā var radīt grūtības citu dalībvalstu zāļu tirdzniecībai salīdzinājumā ar Zviedrijā ražotajām zālēm un tādējādi tās var būt diskriminējošas. Bezrecepšu zāļu izvēles sistēmai trūkst pārskatāmības, tā neparedz pamatojuma sniegšanu atteikuma gadījumā, un netiek veikta neatkarīga kontrole. Tirdzniecības tīkls pārsvarā balstās uz farmācijas pārstāvjiem, kuru skaitu un atrašanās vietu nenosaka objektīvi kritēriji, kā arī attiecībā uz tiem nav paredzētas kontroles iespējas.

26 Turpretī Zviedrijas valdība min vairākus argumentus, lai pierādītu, ka attiecīgās tirdzniecības normas pamata prāvā nerada diskriminējošu valsts monopolu, kas būtu pretrunā EKL 31. pantam.

27 Zviedrijas valdība apgalvo, ka attiecībā uz zāļu izvēles sistēmu recepšu zāļu noteikšana laikā, kad notika pamata prāvas faktiskie apstākļi, bija galvenokārt atkarīga no apstākļiem, ko *Apoteket* nevarēja ietekmēt, proti — zāļu subsidēšanas iespējas un ārsta, kas izraksta recepti. Līdzīgi bezrecepšu zāļu izvēle balstījās uz objektīviem komerciāla rakstura kritērijiem, proti — paredzamā pieprasījuma attīstību. Turklāt *Apoteket* bija pienākums piegādāt jebkura veida pieprasītās zāles, un praksē, izmantojot centrālo datorizēto tirdzniecībai Zviedrijā apstiprināto zāļu reģistru, tā varēja izpildīt šo prasību 24 stundu laikā. Par katru jauno preci, kas tika apstiprināta kā zāles, visām aptiekām tika nosūtīts informatīvs biļetens. Turklāt ražotāji varēja brīvi ietekmēt gan patērētāju pieprasījumu, gan *Apoteket* lēmumus par zāļu izvēli, veicot reklāmas kampaņas savām bezrecepšu zālēm.

28 Attiecībā uz izplatīšanas tīkla organizāciju *Apoteket* ir pienākums savas tirdzniecības vietu izveides politikas ietvaros ievērot patērētāju intereses. Turklāt tirdzniecības vietu skaits nav tik ierobežots, ka tas apdraudētu zāļu piegādi patērētājiem.

29 Zviedrijas valdība tāpat norāda, ka attiecībā uz zāļu reklāmām *Apoteket* ir jāsniedz neatkarīga informācija par šīm precēm. Kā jau minēts šī sprieduma 27. punktā, ražotājiem ir tiesības pašiem organizēt patērētājiem reklāmas kampaņas savām bezrecepšu zālēm.

30 Visbeidzot valdība norāda, ka attiecīgās tirdzniecības normas pamata prāvā ir pamatotas, jo *Apoteket* ir uzticēti pienākumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, proti — zāļu izplatīšana visā Zviedrijas teritorijā par vienādu cenu.

31 Nīderlandes valdība uzskata, ka iesniedzējtiesa nav sniegusi pietiekamas norādes par izvēles sistēmu, kuru izmanto *Apoteket*, iepērkot zāles, un tādējādi netiek sniegta pietiekama informācija, lai varētu lemt par to, vai un cik lielā mērā tirdzniecības normas pamata prāvā ir pretrunā EKL 31. pantam.

Tiesas atbilde

32 No EKL 31. panta 1. punkta pirmās daļas izriet, ka šis pants attiecas uz komerciāliem valsts monopoliem. Saskaņā ar EKL 31. panta 1. punkta otro daļu minētais pants attiecas uz visām iestādēm, ar kuru starpniecību dalībvalsts *de jure* vai *de facto*, tieši

vai netieši pārrauga, nosaka vai būtiski ietekmē dalībvalstu savstarpēju importu un eksportu.

33 Pamata prāvā, kā to norāda arī ģeneráladvokāts savu secinājumu 36.–39. punktā, ir jākonstatē, ka attiecīgās tirdzniecības normas veido valsts monopolu, kuram ir komerciāls raksturs EKL 31. panta 1. punkta izpratnē. Faktiski *Apoteket* veic saimniecisku darbību, proti — zāļu mazumtirdzniecību, uz ko *Lag om handel med läkemedel* tai piešķir ekskluzīvas tiesības. Zviedrijas valdība neapstrīd, ka valsts šīs darbības ietvaros kontrolē *Apoteket*, jo tai pieder lielākā daļa šīs sabiedrības kapitāla, gan arī sakarā ar izveidoto sabiedrības vadības struktūru.

34 Šādā situācijā no pastāvīgās judikatūras izriet, ka, nepieprasot pilnībā atcelt komerciālus valsts monopolus, EKL 31. panta 1. punkts paredz to pielāgošanu tā, lai attiecībā uz preču sagādes un tirdzniecības nosacījumiem nepastāvētu nekāda dalībvalstu pilsoņu diskriminācija (šajā sakarā skat. 1976. gada 3. februāra spriedumu lietā 59/75 *Manghera* u.c., *Recueil*, 91. lpp., 4. un 5. punkts, 1979. gada 13. marta spriedumu lietā 91/78 *Hansen*, *Recueil*, 935. lpp., 8. punkts, 1983. gada 7. jūnija spriedumu lietā 78/82 Komisija/Itālija, *Recueil*, 1955. lpp., 11. punkts, 1995. gada 14. decembra spriedumu lietā C-387/93 *Banchero*, *Recueil*, I-4663. lpp., 27. punkts, un 1997. gada 23. oktobra spriedumu lietā C-189/95 *Franzén*, *Recueil*, I-5909. lpp., 38. punkts).

35 EKL 31. panta 1. punkta mērķis ir apvienot iespēju dalībvalstīm saglabāt dažus komerciālus monopolus, kuri paredzēti sabiedrisku interešu aizsardzībai, ar brīvības veikt uzņēmējdarbību un kopējā tirgus prasībām. Tajā paredzēts novērst preču brīvas aprites šķēršļus, tomēr izņemot apriti ierobežojošu ietekmi, kas ir attiecīgo monopolu pastāvēšanas neatņemama daļa (iepriekš minētais spriedums lietā *Franzén*, 39. punkts).

36 Attiecībā uz tirdzniecības monopoliem Tiesa ir nospriedusi, ka nav pieļaujami monopoli, kas ir veidoti tādā veidā, ka citu dalībvalstu precēm tiek radītas juridiskas vai faktiskas grūtības, salīdzinot ar vietējām precēm (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Franzén*, 40. punkts).

37 Tādēļ ir jāpārbauda, vai attiecīgās tirdzniecības normas pamata prāvā ir pielāgotas tā, lai attiecībā uz citu dalībvalstu zālēm novērstu diskrimināciju.

38 Šajā sakarā ir jāpārbauda, vai minētā valsts monopola organizācijas un darbības veids var būt nelabvēlīgs attiecībā uz citu dalībvalstu zālēm (skat. šajā sakarā iepriekš minēto spriedumu lietā *Franzén*, 40. punkts), vai arī praksē šis monopols ir nelabvēlīgs attiecībā uz šādām zālēm.

39 Attiecībā uz pirmo no šiem abiem aspektiem no sprieduma lietā *Franzén* (44. un 51. punkts) vispirms izriet, ka tirdzniecības monopola izvēles sistēmai ir jābalstās uz kritērijiem, kas nav atkarīgi no preču izcelsmes un kas ir pārredzami, paredzot gan pienākumu sniegt lēmumu pamatojumu, gan arī neatkarīgas kontroles procedūru.

40 Turklāt šāda monopola izplatīšanas tīklam ir jābūt organizētam tādā veidā, lai tirdzniecības vietu skaits nebūtu ierobežots tiktāl, ka tas apgrūtina piegādes patērētājiem (EKL 28. panta sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Banchero*,

39. punkts, un EKL 31. panta 1. punkta sakarā — iepriekš minēto spriedumu lietā *Franzén*, 54. punkts).

41 Visbeidzot, šāda monopola preču pārdošanas un reklāmas pasākumiem ir jābūt objektīviem un neatkarīgiem no preču izcelsmes, un tiem ir jāiepazīstina patērētāji ar jaunām precēm (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Franzén*, 62. punkts).

42 No informācijas, kas ir sniegta Tiesai, izriet, ka pamata prāvā 1996. gada līgums neparedz ne iepirkumu plānu, ne "konkursa" sistēmu, kuras ietvaros ražotāji, kuru preces nav izvēlētas, varētu iegūt informāciju par izvēles lēmuma pamatojumu. Līgums neparedz arī iespējas apstrīdēt šo lēmumu neatkarīgā kontroles iestādē. Gluži pretēji — šķiet, ka *Apoteket* principā ir pilnīga rīcības brīvība izvēlēties preču sortimentu.

43 Tādējādi 1996. gada līgums nenodrošina visa veida diskriminācijas novēršanu. Zviedrijas valdība nav pieminējusi nevienu citu pasākumu, kas varētu novērst šo strukturālo garantiju trūkumu.

44 Šie apstākļi ir pietiekami, lai konstatētu, ka *Apoteket* organizācijas un darbības veids, un, precīzāk — tās zāļu izvēles sistēma var būt nelabvēlīga citu dalībvalstu zāļu tirdzniecībai salīdzinājumā ar Zviedrijas zāļu tirdzniecību. Līdz ar to valsts monopols nav pielāgots tā, lai attiecībā uz citu dalībvalstu zālēm novērstu visa veida diskrimināciju. Tādējādi ir pārkāpts EKL 31. panta 1. punkts.

45 Līdz ar to vairs nav jāaplūko otrs aspekts, proti — vai *Apoteket* rada nelabvēlīgus apstākļus attiecībā uz citu dalībvalstu zālēm.

46 Tomēr Zviedrijas valdība norāda, ka attiecīgās tirdzniecības normas pamata prāvā var tikt pamatotas.

47 Šajā sakarā no Tiesas judikatūras izriet, ka uz EKL 86. panta 2. punktu var atsaukties, lai pamatotu to, ka dalībvalsts piešķir uzņēmumam, kuram ir uzticēti pienākumi ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, ekskluzīvas tiesības, kas ir pretrunā EKL 31. panta 1. punktam, tikai tad, ja uzņēmuma īpašo pienākumu izpildi var nodrošināt tikai šādu tiesību piešķiršana un tirdzniecība netiek ietekmēta tādā veidā, kas ir pretrunā Kopienas interesēm (šajā sakarā skat. 1997. gada 23. oktobra spriedumus lietās C-157/94 Komisija/Nīderlande, *Recueil*, I-5699. lpp., 32. punkts, C-158/94 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-5789. lpp., 43. punkts, un C-159/94 Komisija/Francija, *Recueil*, I-5815. lpp., 49. punkts).

48 Tomēr, nepastāvot izvēles sistēmai, kas izslēdz visa veida diskrimināciju attiecībā uz citu dalībvalstu zālēm, tādas tirdzniecības normas kā pamata prāvā esošās, kas ir aprakstītas šī sprieduma 42. un 43. punktā, nav pamatojamas ar EKL 86. panta 2. punktu.

49 Līdz ar to uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka EKL 31. panta 1. punkts iestājas pret normām, kas paredz ekskluzīvas mazumtirdzniecības tiesības, kuras regulē tādi noteikumi kā pamata prāvā esošie.

Par otro līdz piekto jautājumu

50 Ņemot vērā atbildi uz pirmo jautājumu, uz pārējiem jautājumiem nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

51 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

EKL 31. panta 1. punkts iestājas pret normām, kas paredz ekskluzīvas mazumtirdzniecības tiesības, kuras regulē tādi noteikumi kā pamata prāvā esošie.

[Paraksti]